

Finansdepartementet, postmottak@fin.dep.no
LVK, Akersgaten 30, Postboks 1148 Sentrum, 0104 OSLO

Alvdal, 01.07.2011

Vår ref.	Løpenr.	Arkivkode	Saksbehandler	Deres ref.
11/629-4	4015/11	232 &13	Erling Straalberg	

MELDING OM POLITISK VEDTAK - HØRING - MAKSIMUM OG MINIMUMSREGLER I EIENDOMSKATT FOR KRAFTVERK

Fra møtet i Kommunestyret den 30.06.2011, sak nr 52/11 underrettes det om at det er fattet følgende vedtak.

- *Alvdal kommune mener at det er behov for utbygging av ny fornybar energi i form av vindkraft, vannkraft og bioenergi slik regjeringen går inn for i energipolitikken. Dersom vertskommunene for slike utbygginger ikke skal få sin rettmessige del av denne verdiskapningen er det liten grunn til at kommunene skal gå inn for slike prosjekter. Reglene i eiendomsskatteloven er slik sett viktige rammebetingelser for en vellykket fornybarpolitikk.*
- *Alvdal kommune mener at reglene om minimums- og maksimumsverdier i eiendomsskatteloven §8 fjerde ledd må fjernes.*
- *Alvdal kommune mener at samtidig som ordningen med minimums- og maksimumsverdi fjernes, må beregningsgrunnlaget for kapitaliseringsrenten gjøres mer stabilt og langsiktig, noe som vil føre til at kapitaliseringsrenten heves. Alvdal kommune mener at dette må skje ved en endring av normrenten, ikke ved en endring av risikopåslaget. Det er normrenten som har forårsaket svingningene i kapitaliseringsrenten og som dermed medfører mindre stabile og forutsigbare eiendomsskatteinntekter.*
- *Alvdal kommune mener at samlet sett vil disse endringene gi det beste resultat i fordelingen av kraftindustriens verdiskapning. Kommunen viser til uttalelsen nedenfor og støtter for øvrig også LVKs høringsuttalelse i saken.*

Begrunnelse for vedtaket går fram av vedlagte særutskrift

Med hilsen

Erling Straalberg /s/
rådmann

Bjerg Normann
Bjerg Normann
Personal- og IT rådgiver

Alvdal kommune

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak: 11/629

SAMLET SAKSFREMSTILLING - HØRING - MAKSIMUM OG MINIMUMSREGLER I EIENDOMSKATT FOR KRAFTVERK

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
52/11	Kommunestyret	30.06.2011

Endelig vedtak fattes i: Kommunestyret

Vedlegg:

Høringsnotat om maksimum- og minimumsreglene i eiendomsskatten for kraftverk
LVKs høringsuttalelse – Minimums – og maksimumsverdiene for eiendomsskatt på kraftanlegg.

Melding om vedtak sendes til:

Finansdepartementet postmottak@fin.dep.no
LVK, Akersgaten 30, Postboks 1148 Sentrum, 0104 Oslo

Saksopplysninger:

Finansdepartementet ber i sitt høringsnotat datert 15 april, om kommunens innspill til endring i eiendomsskatteloven § 8, fjerde ledd, som omhandler maksimums- og minimumsreglene i eiendomsskatt på kraftverk.

Som grunnlag til saksframstillingen, vises det også LVKs høringsuttalelse – Minimums – og maksimumsverdiene for eiendomsskatt på kraftanlegg, som ligger vedlagt.

Dagens hovedprinsipp bak eiendomsbeskatning av kraftverk er regulert i skattelovens § 18 – 5, første til fjerde ledd, og går ut på en beskatning i forhold til kraftverkets reelle markedsverdi. Verdien av kraftverket skal beregnes som nåverdien over uendelig tid av et gjennomsnitt av de siste fem års normerte salgsinntekter fratrukket driftskostnader, eiendomsskatt og grunnrenteskatt. Verdsettingsreglene for eiendomsbeskatning imidlertid annerledes før 2001, dvs før den såkalte kraftskattereformen. Denne reformen var for så vidt ikke en endring i takseringsprinsipp, men at man skulle basere avkastningsverdien på historiske priser i stedet for hva man antok at den framtidige kraftprisen ville bli. I og med de historiske lave spotprisene på kraftverket i denne perioden, medførte reformen en utilsiktet virkning med at eiendomsskatteinntektene til vertskommunene ble betydelig redusert. For å redusere de utilsiktede virkningene av dette, ble det innført en minimumsverdi for å sikre vertskommunene sine eiendomsskatteinntekter fra kraftverk, dette i en periode med historisk lave kraftpriser. Dette framgår i Ot.prp.nr.47 (1999-2000), s 27. Innføringen av minimumsordningen var den gang kun tenkt som en midlertidig ordning som skulle ha betydning i periode med omlegging av takseringsreglene.

Med bakgrunn i innføringen av minimumsverdien, fremmet kraftbransjen et krav om innføring av maksimumsverdi. Bondevik 2 regjeringen behandlet denne saken i budsjettproposisjonen 2004, og Stortinget vedtok en innføring av en maksimumsverdi. Hovedargumentet for dette grepet var å opprette en større grad av symmetri, dvs det kraftverkene tapte i perioder med lav lønnsomhet grunnet minimumsverdien på eiendomsskatt, skulle kompenseres med en makssats på eiendomsskatten i en periode med høy lønnsomhet. Tanken videre var nok også at denne løsningen sikret kommunene en minstegaranti av eiendomsskatteinntekter fra kraftverk, men at det hadde mindre betydning for kommunene om de ikke fikk økte inntekter når kraftprisene var gode.

Siden 2001 – 2004 har kraftmarkedet endret seg betraktelig, blant annet gjennom betydelig høyere priser. Prinsippet for minimumsgarantien har derfor ikke særlig praktisk betydning i dag. Derimot får den innførte makstaksten en meget stor innvirkning på kommunenes eiendomsskatteinntekter fra kraftverk. I praksis betyr dette at den innførte maksverdien reduserer mange kommuners inntekter, og at det er et stort misforhold mellom maksverdien og det grunnleggende prinsippet om en beskatning i forhold til verdien av kraftverket beregnet som nåverdien over uendelig tid av et gjennomsnitt av de siste fem års normerte salgsinntekter fratrukket driftskostnader, eiendomsskatt og grunnrenteskatt.

Maks – og minimumssatsene pr dags dato betyr at eiendomsskattegrunnet for kraftverk ikke kan være lavere eller høyere enn henholdsvis 0,95 kr per kWh og 2,35 kr per kWh av anleggets gjennomsnittlige produksjon over en periode på 7 år. Etersom kraftprisene de siste årene har økt betydelig, medfører dette i praksis at kommunen går glipp av store inntekter.

Hadde makssatsen blitt fjernet, ville dette medføre økte eiendomsskatteinntekter for Alvdal kommune på om lag 3 mill kroner i 2010.

Landssamanslutninga for vasskraftkommunar, heretter forkortet til LVK, er en felles overbygning som representerer vertskommunene i spørsmål knyttet til kraftproduksjonen i de enkelte vertskommunene. LVK har vært en aktiv pådriver for endring regelverket for beskatningen av kraftverkene. Deres arbeid har vært medvirkende til at finansdepartementet nå foreslår endring i eiendomsbeskatningen av kraftverk, og derigjennom denne høringen.

Finansdepartementets forslag går ut på fortsatt å beholde en min- og makssats i beskatningen, men at disse satsene justeres i årene framover. Finansdepartementet påpeker at en fjerning av makssatsen vil få store proveny og fordelingsmessige virkninger, der statens inntekter gjennom aksjer fra statkraft, grunnrente- og ordinær skatt, reduseres kraftig, og at kommunens eiendomsskatteinntekter vil øke betraktelig. Finansdepartementets hovedpoeng er at denne forskyvningen vil gi utslag i økte inntekter for kraftkommuner, og ingen økte inntekter for øvrige kommuner. Dette vil gi uønskede virkninger, blant annet i forhold til inntektsutjevningssystemet. Finansdepartementet vil komme tilbake omfanget av justeringen i budsjett 2012.

LVK er grunnleggende uenig i finansdepartementets tilnærming i saken. Vedlagt saken følger LVKs høringsuttalelse i saken. LVK påpeker at dagens system ikke kan oppleves som fordelingsmessig rettferdig mellom kommunen ettersom enkeltkommuner i egenskap av å være eiere, tar ut betydelig utbytte. Det vises i den sammenheng i til LVKs høringsuttalelse side 20.

Saksvurdering:

Rådmannen kan for så vidt se poenget i finansdepartementets forslag om at en fjerning av maksimumssatsen vil kunne få innvirkning i forhold til inntekstutjevningssystemet. Problemet er imidlertid at systemet ikke framstår som rettferdig i dag. Noen få kommuner tar ut betydelig utbytte med bakgrunn i kraftverkenes overskudd. Dette gjelder blant annet store kommuner som for eksempel Oslo, som i egenskap av aksjonær i E-co og Hafslund, tar ut utbytte i overkant av 3,5 mrd kroner. Dette fanges ikke opp av inntekstutjevningssystemet, Vi skal her huske på at en fjerning av maksimumssatsen vil ført til en fordeling av disse midlene over på ulike vertskommuner.

Finansdepartementet uttrykker en bekymring for at fjerning av makssatsen vil redusere kraftindustriens incitamentet for videre investeringer. Med bakgrunn i dagens situasjon, og kraftselskapenes iver for utbygging, synes denne bekymringen nokså ubegrunnet. Finansdepartementet burde helle vise bekymring i forhold vertskommunenenes incitament for å etablere kraftverk i sine kommuner. Opprettholdes makssatsen, vil vertskommuner kunne si nei til videre etableringer i sine kommuner. Man skal her huske på at de enkelte vertskommuner ved kraftverksbygging og regulering, avstår betydelige naturgitte goder ved for eksempel tørrlagte elver, oppdemte naturområder, reduserte levekår for fisk og vilt, og derigjennom reduserte levekår for kommunenes befolkning. Det er da svært avgjørende at reguleringer og inngrep i forbindelse med kraftproduksjon gir igjen et akseptabelt økonomisk utbytte til vertskommunene. Skal kommunene fortsatt være vertskap for utvikling av fornybar energi som vind og vannkraft, er det også viktig at kommunen får igjen en rettmessig andel av dette. En politikk som motstrider dette, vil være til hinder for utvikling av fornybar energi i Norge.

Det er sannsynlig at regelen om maksimumsverdi kan sees på som ulovlig statsstøtte etter gjeldende regelverk i EØS-avtalens artikkel 61. Rådmannen mener at alle vilkår om ulovlig statsstøtte i artikkel 61 er oppfylt og kan heller ikke se at det foreligger gode nok begrunnelser i unntaksbestemmelsene. Reglene om eiendomsskatt på kraftanlegg kan ikke utformes særskilt gunstig bare fordi næringen er offentlig eid. Norske myndigheter bør heller oppheve ordningen med minimums- og maksimumsverdi enn å risikere en sak for ESA om ordningen faller inn under reglene om ulovlig statsstøtte.

Dagens lave normrente fører til formuesverdier over 6 kr/kWh, mens observerte markedspriser og alminnelig oppfatning i bransjen ligger på rundt 4 kr/kWh. Maksimumstaket er på 2,35 kr/kWh. Det vil derfor være naturlig at en samtidig som å fjerne reglene om minimums- og maksimums-verdier også ser på hvordan kapitaliseringsrenten fastsettes. Beregninger som er foretatt av Energi Norge viser at dagens kapitaliseringsrente gir en beregnet formuesverdi som er langt over reell markedsverdi for kraftanlegg. Dette vil være i strid med grunntanken i kraftskattereformen. Det er derfor behov for også å se på grunnlaget for fastsettelsen av kapitaliseringsrenten slik at regelverket samsvarer med de målsettinger som ble lagt til grunn i kraftskattereformen.

Det er behov for å ha en nøytral, langsiktig kapitaliseringsrente som gir stabilitet og bidrar til at de reelle markedsverdier gjenspeiles i eiendomsskattegrunnlaget.

Kapitaliseringsrenten består som over nevnt av to elementer, normrente og risikotillegg. Risikotillegget er den delen av kapitaliseringsrenten som skal gi uttrykk for risikoen forbundet ved å foreta investeringer i vannkraftsektoren sett i forhold til andre bransjer og tar utgangspunkt i oppnådd avkastning i kraftsektoren og bransjerisiko. Beregninger som er

utført viser at nivået på risikotillegget bør videreføres på dagens nivå (3%). For å justere kapitaliseringsrenten til riktig nivå er det derfor normrenten som må endres. Dagens normrente, som beregnes med grunnlag i gjennomsnittet av 3 år statskasseveksler, er det som skaper de store svingningene i dagens rente.

Rådmannen mener det er mer hensiktsmessig å endre beregningsgrunnlaget i henhold til Finansdepartementets tilrådninger i deres veileder i samfunnsøkonomiske analyser av 2005. Beregninger foretatt viser at normrenten bør ligge på rundt 2%, noe som sammen med risikotillegget gir en kapitaliseringsrente på 5%. Med en slik stabil og langsiktig kapitaliseringsrente, vil de økonomiske virkningene av å oppheve særordningen med minimums- og maksimumsreglene bli langt lavere enn de departementet legger til grunn for sine vurderinger og forslag i høringsnotatet.

Rådmannen støtter for øvrig LVKs høringsuttalelse i saken.

Innstilling:

- Alvdal kommune mener at det er behov for utbygging av ny fornybar energi i form av vindkraft, vannkraft og bioenergi slik regjeringen går inn for i energipolitikken. Dersom vertskommunene for slike utbygginger ikke skal få sin rettmessige del av denne verdiskapningen er det liten grunn til at kommunene skal gå inn for slike prosjekter. Reglene i eiendomsskatteloven er slik sett viktige rammebetingelser for en vellykket fornybarpolitikk.
- Alvdal kommune mener at reglene om minimums- og maksimumsverdier i eiendomsskatteloven §8 fjerde ledd må fjernes.
- Alvdal kommune mener at samtidig som ordningen med minimums- og maksimumsverdi fjernes, må beregningsgrunnlaget for kapitaliseringsrenten gjøres mer stabilt og langsiktig, noe som vil føre til at kapitaliseringsrenten heves. Alvdal kommune mener at dette må skje ved en endring av normrenten, ikke ved en endring av risikopåslaget. Det er normrenten som har forårsaket svingningene i kapitaliseringsrenten og som dermed medfører mindre stabile og forutsigbare eiendomsskatteinntekter.
- Alvdal kommune mener at samlet sett vil disse endringene gi det beste resultat i fordelingen av kraftindustriens verdiskapning. Kommunen viser til uttalelsen nedenfor og støtter for øvrig også LVKs høringsuttalelse i saken.

Kommunestyret behandlet saken i møte 30.06.2011 :

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak

- Alvdal kommune mener at det er behov for utbygging av ny fornybar energi i form av vindkraft, vannkraft og bioenergi slik regjeringen går inn for i energipolitikken. Dersom vertskommunene for slike utbygginger ikke skal få sin rettmessige del av denne verdiskapningen er det liten grunn til at kommunene skal gå inn for slike prosjekter. Reglene i eiendomsskatteloven er slik sett viktige rammebetingelser for en vellykket fornybarpolitikk.

- Alvdal kommune mener at reglene om minimums- og maksimumsverdier i eiendomsskatteloven §8 fjerde ledd må fjernes.
- Alvdal kommune mener at samtidig som ordningen med minimums- og maksimumsverdi fjernes, må beregningsgrunnlaget for kapitaliseringsrenten gjøres mer stabilt og langsiktig, noe som vil føre til at kapitaliseringsrenten heves. Alvdal kommune mener at dette må skje ved en endring av normrenten, ikke ved en endring av risikopåslaget. Det er normrenten som har forårsaket svingningene i kapitaliseringsrenten og som dermed medfører mindre stabile og forutsigbare eiendomsskatteinntekter.
- Alvdal kommune mener at samlet sett vil disse endringene gi det beste resultat i fordelingen av kraftindustriens verdiskapning. Kommunen viser til uttalelsen nedenfor og støtter for øvrig også LVKs høringsuttalelse i saken.